

Columna Bertini

prof. MUDr. Zdeněk Doležel, CSc.¹, MUDr. Zdeňka Ráčilová², MUDr. Dana Dostálková¹

¹Pediatrická klinika LF MU a FN Brno

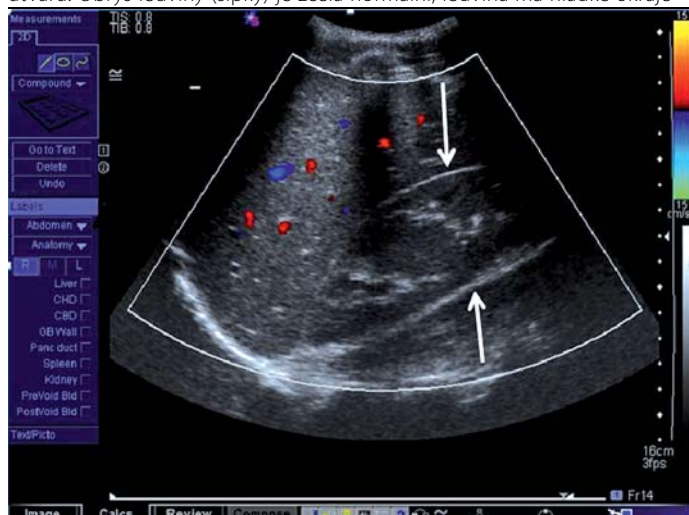
²Klinika dětské radiologie LF MU a FN Brno

Pediatr. praxi 2012; 13(6): 418

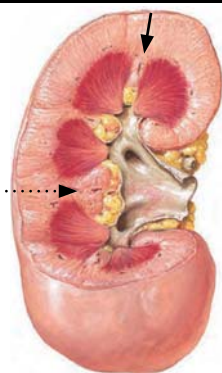
Obrázek 1. Longitudinální sonogram pravé ledviny zobrazující (šipka) mírně hyperechogenní útvar průměru 30,1 mm vycházející z ledvinné kůry a směřující do renálního sinu

Obrázek 2. Longitudinální sonogram pravé ledviny s využitím barevného dopplerovského zobrazení prokazuje minimální vaskularizaci uvedeného útvaru. Obrys ledviny (šipky) je zcela normální, ledvina má hladké okraje

Obrázek 3. Podélný řez ledvinou. Plná šipka ukazuje obvyklou štíhlou renální columnu, tečkovaná šipka pak robustní do renálního sinu se vyklenující columnu Bertini

Pro subfebrilie, pobolívání v podbříšku a dysurické potíže vyhledal 16letý chlapec Lékařskou službu první pomoci (LSPP). Provedená pomocná vyšetření měla tyto výsledky: CRP 26 mg/l, KO + diferenciální rozpočet leukocytů v normě; moč: chemicky – nitrity 3, v sedimentu 30–50 Le v zorném poli; při ultrazvukovém vyšetření (UZV) bylo popisováno prosáknutí a zesílení (do asi 5 mm) stěny močového měchýře a v oblasti horní poloviny pravé ledviny blíže neurčené a nezměřené lehce hyperechogenní ložisko. LSPP stanovila u hoch

diagnózu akutní cystouretritidy, léčebně byl ordinován Triprim a současně bylo doporučeno další ošetřování v ordinaci PLDD, vč. kontroly UZV. V průběhu 10denního užívání chemoterapeutika zcela ustoupily pacientovy dysurické potíže. Vyšetření moči testovacími proužky po ukončení léčby bylo normální. Při kontrole UZV nebyla prokázána žádná abnormalita močového měchýře, na rozhraní horní a střední části pravé ledviny bylo zobrazeno mírně hyperechogenní ložisko (průměr 30,1 mm) vycházející z ledvinné kůry a prominující do renálního sinu. Barevné dopplerovské vyšetření ukázalo jen zcela minimální vaskularizaci na periferii tohoto ložiska (obrázky 1, 2). Nález byl hodnocen jako hypertrofie ledvinných pruhů – columna Bertini (CB).

CB je vývojovou anomálií, při které se pruh nezměněné kortikální tkáně ledviny vyklenuje/promínuje do renálního sinu, a to nejčastěji mezi horním a středním kalichem. Tkáňový pruh bývá nezdědky značně hypertrofický a imponuje tak jako různě velká „renální masa – pseudotumor“. Pro názornost topografie CB je uveden obrázek 3. Nejčastěji je CB zachycena při UZV ledvin, přitom je obvykle izoechogenní s kůrou ledvin nebo jen lehce

hyperechogenní a nevytváří žádný akustický stín; obrys vlastní ledviny je vždy dobře zachován a je hladký. Zkušeným radiologům obvykle k průkazu CB postačuje pouze UZV. Podobný obraz jako CB může mít při UZV parapelvická cysta. V takovém případě, resp. při značných pochybnostech, zda se skutečně nejedná o renální tumor, je nezbytné využít další zobrazovací vyšetření (magnetická rezonance, ^{99m}Tc-DMSA scan). Z klinického hlediska nevyžadují jedinci s CB žádné specializované či dlouhodobé sledování.

Pro úplnost uvádíme, že eponym CB má vztah k francouzskému anatomovi (Exupere Joseph Bertin), který v popisu morfologie ledvin v r. 1744 uvedl: „Kortikální renální tkáň vytváří mezi pyramidami ledvin různě široké přepážky.“ Přepážky byly později pojmenovány CB.

prof. MUDr. Zdeněk Doležel, CSc.

Pediatrická klinika LF MU a FN Brno
Černopolská 9, 625 00 Brno
zdoleze@fnbrno.cz

